

Nationaal Programma
ROTTERDAM ZUID

DEEL II VOORTGANGSRAPPORTAGE NPRZ 2013: DIN's wijkprogramma's focuswijken)

Programmabureau NPRZ

Mijnsherenlaan 10

Rotterdam Zuid

DEEL II VOORTGANGSRAPPORTAGE 2013 NATIONAAL PROGRAMMA ROTTERDAM ZUID

DIN's wijkprogramma's focuswijken

DIN-systematiek

Het programmabureau en de deelgemeenten werkt volgens de DIN-systematiek van de gemeente Rotterdam. DIN staat voor doel, inspanningen, netwerk en is een korte samenvatting van alle wijkprogramma's. In het DIN-schema staan:

- de ambities tot 2030 (langetermijnvisie/doelen);
- de doelen/effecten voor 2014 of 2015 (strategie op de korte termijn);
- welke inspanningen daarvoor worden gepleegd;

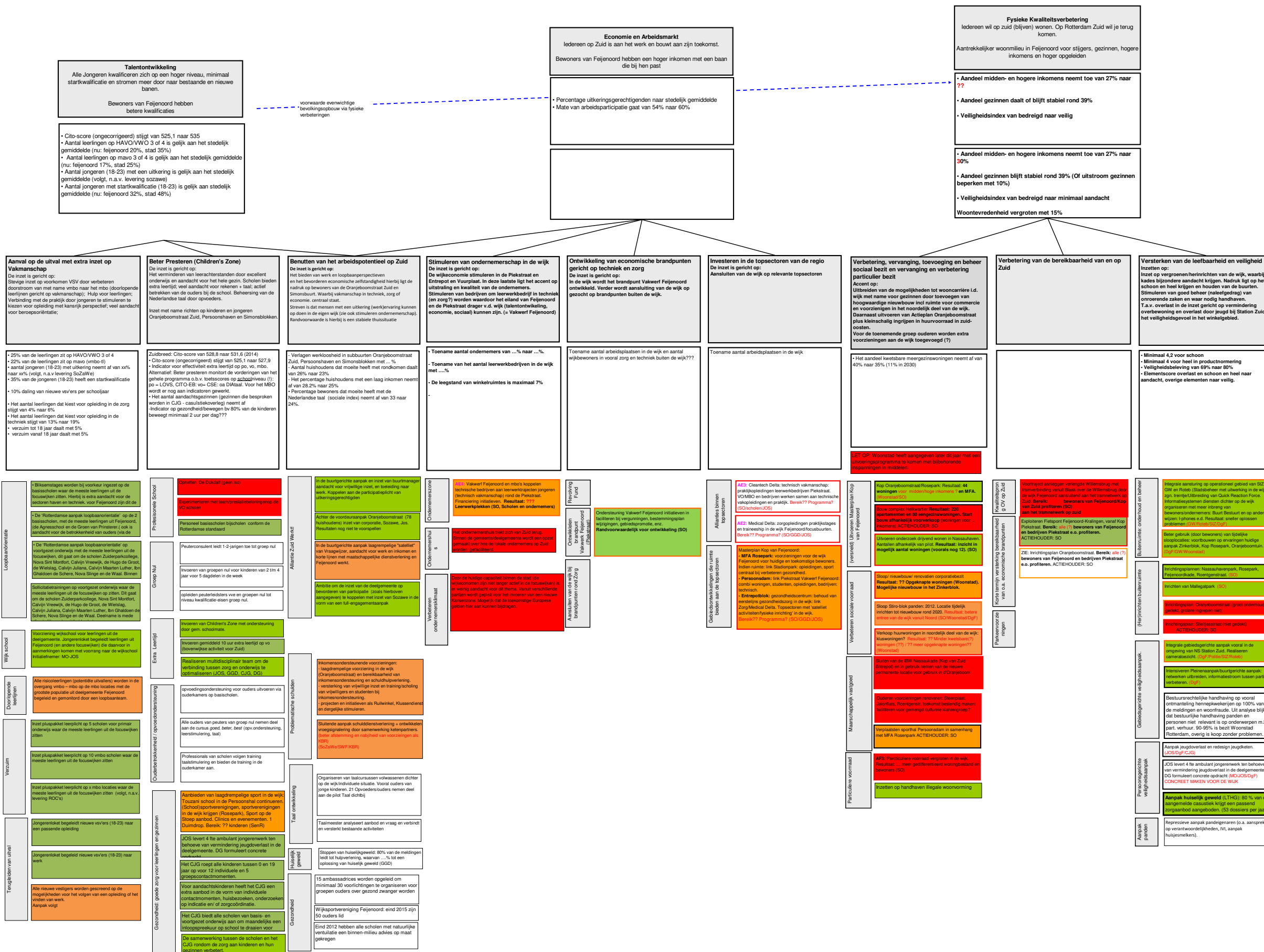
In hier opgenomen DIN-schema van de wijken is de voortgang van activiteiten weergegeven aan de hand van een kleurcodering:

- Groen** : Resultaat zal worden of is gehaald, er zijn geen problemen in de uitvoering.
- Oranje** : Er zijn problemen in de uitvoering, maar er worden maatregelen getroffen die er voor zorgen dat de mijlpalen en/of eindresultaat worden gehaald.
- Rood** : Er bestaat zorg over het behalen van het eindresultaat en/of de mijlpaal.
- Wit** : Onduidelijk

De wijkprogramma's in de focuswijken beslaan een bredere problematiek en dus meer activiteiten dan waarmee het Nationaal Programma zich bezighoudt. De bureau-infrastructuur van het NPRZ wordt nu steeds beter benut, ook voor deze bredere problematiek. Onderwerpen waarvoor extra aandacht is gevraagd vanuit de Charloisse focuswijken zijn: onderhoud van de buitenruimte, concentratie van coffeeshops, gemeentelijk vastgoedbezit en aanbod van taaltrajecten. Deze zijn ook terug te vinden als rode activiteiten in de DIN's. Vanuit de Feijenoordse wijken zijn er capaciteitsproblemen rond het programma maatschappelijke inspanning, leegstand van winkels en bijbehorende regelgeving en is eveneens aandacht gevraagd voor de problematiek rond de coffeeshops, taal en buitenruimte.

De DIN's zelf zijn in dit deel terug te vinden. Richting de komende verkiezingen en de overgang naar gebiedscommissies wordt momenteel door de deelgemeente gewerkt aan een update van de wijkprogramma's voor de periode tot en met 2018. Daarnaast is er een rapportage van de deelgemeente Charlois opgenomen die uitgebreider ingaat op de totale voortgang dus inclusief de doelen die gesteld zijn voor de wijken.

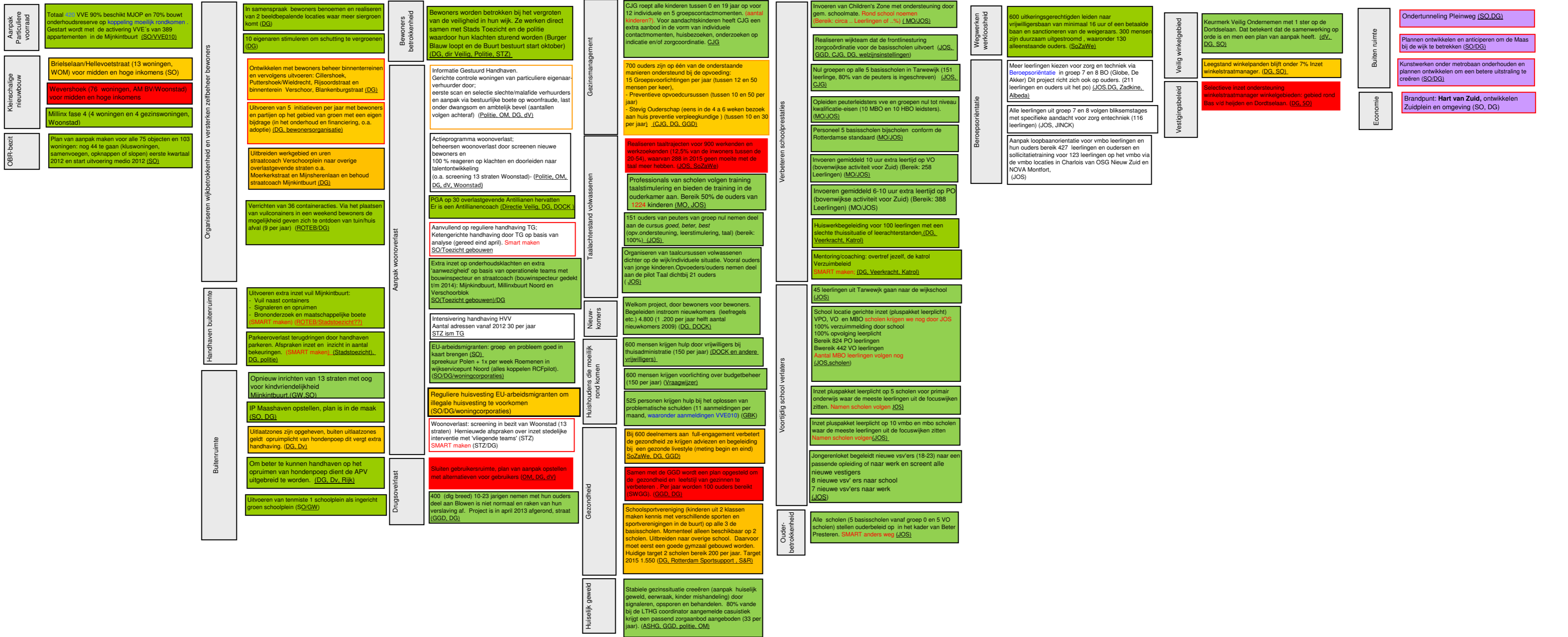
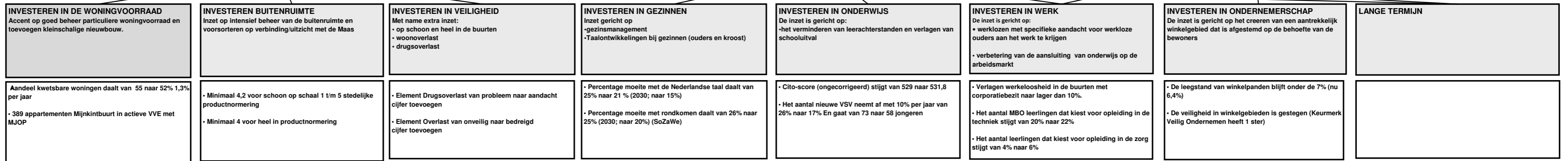
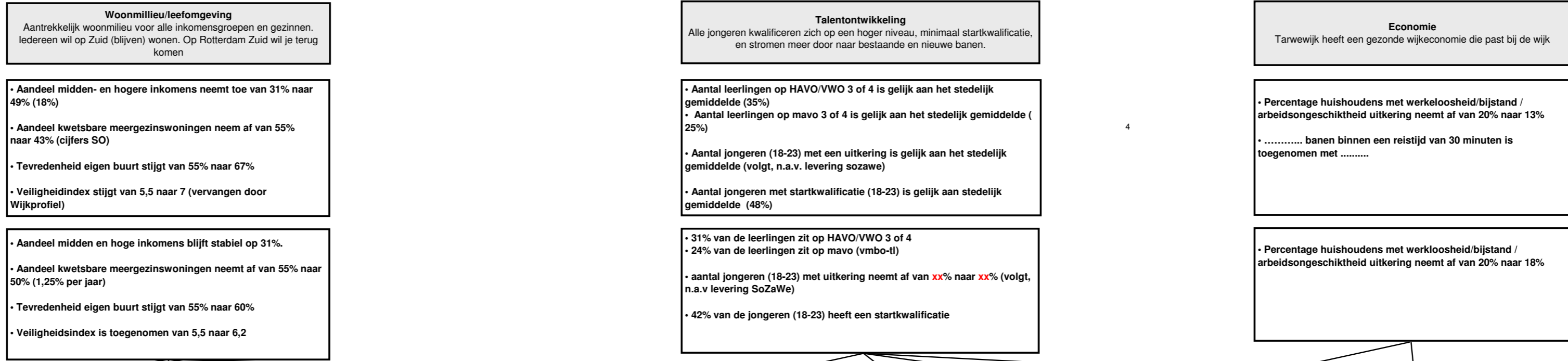
Wijk Feijenoord

Wijk Tarwewijk

Bewoners van Zuid stijgen op het gebied van opleiding, werk, inkomen en vrijetijdsbesteding en blijven wonen op Zuid.
 Voor de komende 4 jaar valt de Tarwewijk onder het type instapwijk

D

VOORTGANGSRAPPORTAGE 2013

Deelgemeente Charlois

NATIONAAL PROGRAMMA ROTTERDAM ZUID

Aanleiding

De aanleiding voor het Nationaal Programma Rotterdam Zuid (NPRZ) was een werkbezoek aan Rotterdam Zuid in 2009 door toenmalig minister Van der Laan. Tijdens dit werkbezoek werd duidelijk dat Rotterdam Zuid te maken heeft met een diversiteit aan vraagstukken en problemen, waarvan de effecten vergelijkbaar zijn met krimpregio's. Vervolgens heeft Van der Laan, Deetman en Mans opdracht gegeven een analyse van de situatie op Zuid te maken en deze te voorzien van aangrijpingspunten, interventies en een strategiebepaling.

Uit het in 2011 verschenen onderzoek bleek dat de problemen zich concentreren in 7 wijken op Zuid, waarvan 3 in Charlois; Tarwewijk, Carnisse en Oud-Charlois en dat de oplossing ligt in een integrale lange termijn aanpak op het gebied van woningvoorraad/leefomgeving, talentontwikkeling en economie/arbeidsmarkt. Voor een succesvolle aanpak is het belangrijk doorzettingsmacht te organiseren, krachten te bundelen, partners en bewoners te betrekken en de gebiedsmanagers een centrale rol te geven in de wijkaanpak.

Doorzettingsmacht

Gezamenlijk met 12 partners, waaronder woningcorporaties, scholen, zorginstellingen, het Rijk, de Kamer van Koophandel en de deelgemeenten Feijenoord en Charlois is eind 2011 het convenant Zuid Werkt! Nationaal Programma Kwaliteitssprong Zuid opgesteld. Dit convenant vormt het startpunt van een langdurige samenwerking en bevat de eerste afspraken. Op 1 februari 2012 is Marco Pastors benoemd tot directeur Nationaal Programma Rotterdam Zuid. Vervolgens is het uitvoeringsplan 2012-2014 opgesteld. Het doel is Rotterdam Zuid in 2020 op het gebied van schoolprestaties, arbeidsparticipatie en woonkwaliteit in 2020 op het stedelijk gemiddelde te krijgen en in 2030 op het gemiddelde van de G4. Om de woningen op niveau te krijgen dienen in 20 jaar 35.000 woningen aangepakt te worden.

Opbouw van rapportage

De rapportage is als volgt opgebouwd:

- Deelgemeentelijke uitvoering
- Participatie bij opstellen DIN-bomen
- Situatie in Charloise focuswijken
- Gerealiseerde resultaten
- Voortgang per pijler
 - Leefomgeving
 - Talentontwikkeling
 - Economie en arbeidsmarkt
- Hoe verder?

(Deel)gemeentelijke uitvoering

Onder aanvoering van de gebiedsmanager zijn in samenspraak met partners en bewoners wijkprogramma's (DIN-bomen) opgesteld. Deze bestaan uit de 3 door Deetman en Mans benoemde pijlers; woonmilieu/leefomgeving, talentontwikkeling, economie en arbeidsmarkt. Daarnaast is een overlegstructuur opgezet, die zorgt voor verbinding met relevante partners en collega's en de mogelijkheid geeft tot opschaling en bundeling van krachten. Binnen de stedelijke organisatie hebben alle clusters van diensten een accounthouder per deelgemeente aangesteld. De losse gesprekken met de cluster accounthouders die voorheen plaatsvonden, worden vervangen door een periodiek

overleg met alle cluster accounthouders. Hierin worden voortaan de vragen uit het gebied en de voortgang van de aanpak besproken. Bij onderwerpen die zich op het terrein van de clusters bevinden, zoekt de betreffende cluster accounthouder de juiste aanpak. Daarnaast vinden regelmatig overleggen met partners, gebiedsmanagers van de deelgemeente Feijenoord en IJsselmonde en medewerkers van het programmabureau Nationaal Programma Rotterdam Zuid plaats, om de werkzaamheden op elkaar af te stemmen en de overige benodigde inspanningen te volgen en ingang te zetten.

Participatie bij het opstellen van de wijkprogramma's (DIN-bomen)

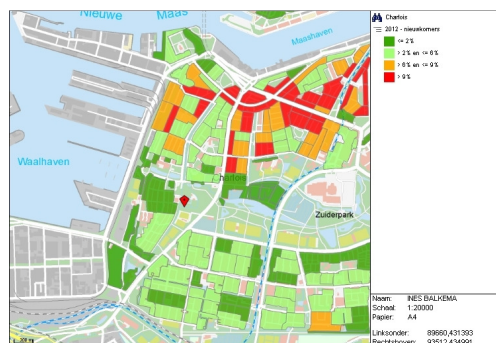
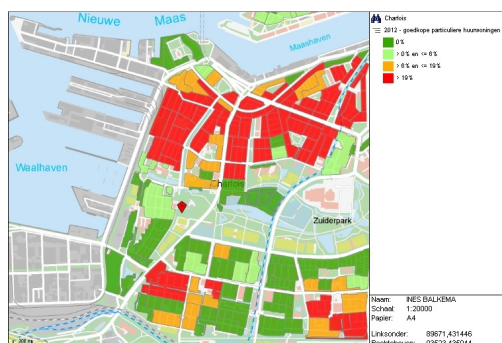
Bij het opstellen van de DIN-bomen zijn veel verschillende partners en bewoners betrokken. Per pijler zijn overleggen belegd. Voor het opstellen van de sociale pijler (met de titel: Talentontwikkeling) is gebruik gemaakt van het wijsamenwerkingsoverleg (schooldirecteuren, vertegenwoordigers van kinderdagverblijven, jongerenorganisaties, cluster MO en het CJG). Deze overleggen vonden plaats per wijk. Voor de fysieke pijler hebben voor Oud-Charlois, en Tarwewijk en Carnisse samen, twee overleggen plaats gevonden met vertegenwoordigers van het cluster SO en woningcorporaties. Voor de pijler economie is een bijeenkomst met ondernemers georganiseerd. Om bewoners te betrekken bij het Nationaal Programma Rotterdam zijn tussen februari 2012 en mei 2013 tien wijktoppen (bewonersavonden) gehouden.

Van links naar rechts: Wijktop Carnisse, Wijktop Tarwewijk met op de voorgrond dagelijks bestuurder Michel de Baan en ondernemersavond NPRZ met op de voorgrond dagelijks bestuurder Alaattin Erdal

Situatie in de Charloise focuswijken

De goedkope woningvoorraad heeft een aanzuigende werking op kansarme mensen met een laag inkomen, waarvan een groot deel korter dan 24 maanden in Nederland is (zie GIS-web kaartje hieronder). De doorstroom is hoog, doordat mensen die het economisch beter krijgen de wijken verlaten. Hierdoor komt de gewenste sociale stijging niet goed van de grond. De werkloosheid en de schooluitval liggen ruim boven het stedelijk gemiddelde. Het feit dat een derde van de inwoners jonger is dan 23 jaar biedt kansen voor de toekomst. Door de talenten van jongeren en kinderen volledig te benutten, zullen de wijken vooruit gaan.

Gerealiseerde resultaten

Na het opzetten van de DIN-bomen is veel tijd gestoken in het in gang zetten van de inspanningen. Een groot deel van de lopende inspanningen ligt op het gebied van het verbeteren van schoolprestaties en terugdringen van schooluitval. Door de economische recessie is het moeilijk resultaat te behalen op het terugdringen van de werkloosheid en het extra geld dat nodig is voor de aanpak van de woningvoorraad is nog niet beschikbaar.

Uit de cijfers blijkt dat in tegenstelling tot Rotterdam als geheel, Rotterdam Zuid over de periode 2008-2012 op het gebied van veiligheid en inkomen licht achteruit gegaan is en de WOZ waarde stabiel is gebleven. Ook de sociale index vertoont een lichte daling. Deze daling komt overeen met de daling van de stad als geheel. Het op Rotterdams niveau krijgen van de focuswijken vraagt een langdurige inspanning en doorzettingsvermogen. Zeker in een tijd van recessie en bezuinigen.

Voortgang per pijler Leefomgeving/Woonmilieu

Kwetsbare voorraad

Sinds 2010 is de kwetsbare voorraad (gestapelde portiekwoningen zonder lift kleiner dan 75 vierkante meter en een WOZ-waarde onder de € 130.000 (pijldatum 2007)) in de focuswijken licht gedaald, van 55,4% naar 54,7% in de Tarwewijk, van 49,9% naar 48,3% in Oud-Charlois en van 80,8% naar 80,1% in Carnisse. Naast bouwprojecten leiden functiewijzigingen, het stimuleren van het samenvoegen van woningen en de aanpak van de particuliere voorraad tot een daling van de kwetsbare voorraad.

Nieuwbouw

Op het gebied van nieuwbouw zijn in verband met de economische crisis en het vastzitten van de woningmarkt veel bouwplannen in de ijskast gezet. Ondanks de crisis gaan een aantal projecten wel door. Zo is het nieuwbouwplan MX4, met vier woningen in de Millinxstraat voor de zomer van start gegaan. Ook de start bouw van 17 woningen voor gehandicapten aan de Boergoensestraat zal nog in 2013 plaatsvinden. Daarbij wordt het project 'Voornse Hof', 54 eengezinswoningen, voortgezet. Daarnaast zijn voor de 7 woningen aan de Zuidhoek en het project Clockhuys met 23 woningen voor ouderen op de hoek Sternstraat / Eksterstraat bestemmingsplannen vastgesteld.

Verbetercoach

Verbetercoach heeft in Oud-Charlois in 2012 132 panden bezocht en in 2013 44. Hiervan worden 78 panden, 146 woningen en 10 bedrijfsruimtes aangepakt. Daarnaast zijn 6 eigenaren, ondersteunt door een Samenvoegingscoach bezig met het samenvoegen van een woning.

De Verbetercoach adviseert woningeigenaren over het onderhoud, Wet- en Regelgeving, energiebesparende maatregelen en financieringsmogelijkheden. Daarnaast stelt deze samen met de eigenaar een onderhoudsplan op voor de komende jaren.

Hieronder de projecten die in Tarwewijk en Oud-Charlois een bijgedragen hebben geleverd of nog zullen bijdragen aan het terugdringen van de kwetsbare voorraad.

Oud-Charlois

- Hotspot aanpak Maximiliaan en Boergoense Hof (renovatie, een aantal panden in deze aanpak zijn of worden samengevoegd)
- Kluspanden (vaak samengevoegde panden zoals de 'Zwarte Parel')
- Een aantal sloop/nieuwbouw projecten aan de Zuidhoek
- Grondriet (nieuwbouw Grondherenstraat)

- Dok Dok (nieuwbouw Dokstraat)
- Stimuleren samenvoegen in het gebied ten westen van de Schilperoortstraat (loopt niet storm maar wel enkele eigenaren die actief zijn)
- Sloop (en later nieuwbouw) Voornse Hof
- Sloop van de portiekwoningen in het gebied dat nu bekend staat als het 'O'tje'
- Sloop (en later nieuwbouw) hoek Frans Bekkerstraat/Boergoensestraat

Tarwewijk

- Afronding Millinxbuurt en loperaanpak Dorchtselaan met inbegrip van Heinenoordstaat (aanschrijvingen, woningverbetering, renovatie).
- Gevelaanpak en woningverbetering Wevershoekstraat
- Speldenprik Mijnsherenlaan aanpak verschillende blokken
- Loperaanpak Bas Jungeriusstraat (nu afgerond?)
- Verschoorblok met gevelaanpak.
- Nieuwbouw Katendrechtse Lagedijk

Carnisse

- 34 woningen aan de Carnissehoek

VVE aanpak

In de aanpak zitten 1733 woningen verdeeld over 370 VVE's. Inmiddels is voor 1487 woningen (86%) een MJOP vastgesteld en is bij 271 woningen (4%) met het wegwerken van achterstallig onderhoud gestart.

OBR bezit

Van de 280 woningen/panden van het OBR zijn 235 objecten afgestoten. De gemeente bezit nog 44 woningen in de Tarwewijk, 1 woning in Carnisse en 10 woningen in Oud-Charlois. Het gemeentelijk beleid is dat de woningen verkocht worden, behalve in de Mijnkintbuurt in de Tarwewijk. De 9 woningen in de Bonaventurastraat en 2 in de Wuyerstraat worden verhuurklaar gemaakt en verhuurt via een gerenommeerde verhuurorganisatie. Een aantal van deze woningen is al opgeleverd en verhuurd. De woningen in Oud-Charlois bieden kansen voor het maken van een kwaliteitssprong. Afgesproken is het gemeentelijk vastgoed in deze wijk nader te beschouwen.

Toekomstplannen

De gezamenlijke visie van de stad, de deelgemeente en de woningcorporaties op de aanpak van de woningvoorraad is klaar. Het is duidelijk dat grootschalige inzet noodzakelijk is om de 3 Charloise wijken een beter toekomstperspectief te geven. De komende periode wordt een ambitiedocument opgesteld. Vanuit het Rijk wordt voor de aanpak van de woningvoorraad in Rotterdam Zuid de komende jaren een bedrag van 23 miljoen per jaar vrijgemaakt.

Inrichtings Plannen

De volgende inrichtingsplannen zijn gerealiseerd of nog in uitvoering.

	2011	2012	2013
Tarwewijk			
Binnenterrein Verschoorblok		X	
Bas Jungerius	X		
Mijnkintbuurt		X	X
Rijsoordpad			X
Brielselaan warmtehub			X
Maashaven fase 2 Fietsenstalling			
Carnisse			
Mr Arendstraat/Klaverstraat	X		
Kater V	X		
Pleinweg zuidzijde fietsstraat			
3e Carnissestraat e.o.			
Dorpsweg secundair fietsstraat + overlaging			X
Bevelandsestraat e.o.			
Oud-Charlois			
Historische kern Oud Charlois fase 2			
Gouwplein			X
Boergoense Hof			
Vooronse Hof fase 1			
Boergoensevliet			
Landmanstraat/Struitenweg	X		

Uitgevoerde inrichtingsplannen	2011	2012	2013
Tarwewijk	1	2	3
Carnisse	2		1
Oud-Charlois	1		1

Daarnaast hebben nog andere plannen/verbeteringen verbeteringen plaats gevonden die geen officieel IP zijn. Denk dan aan een aantal vergroeningsprojecten zoals het Wevershoekterrein.

Instroom MOE-landers

Uit het vorig jaar verschenen onderzoek naar migratiestromen door de Policy Research Corporation blijkt dat de 3 focuswijken in Charlois een aantrekkingskracht hebben op nieuwkomers en recent ook veel werkzoekenden uit Midden en Oost Europa trekken. Dat komt omdat de 3 pullfactoren aanwezig zijn: goedkope woningen, netwerk en banen. De tabellen op de volgende pagina's geven de ontwikkeling op dit gebied weer. Het aantal inwoners van Rotterdam, de deelgemeente en focuswijken groeit licht. Tussen 2010 en 2013 is het aantal bewoners in de Carnisse met 3% (303), Tarwewijk met 4% (482), Oud-Charlois met 3% (377), Charlois 2% (1.050) en stedelijk 4% (23.380) toegenomen (zie volgende pagina). Op de pagina daarna valt te zien hoe het aandeel Midden en Oost-Europeanen te opzichte van de overige bewoners is toegenomen, met name in Carnisse (van 10% naar 16% tussen 2010 en 2013) en Tarwewijk (van 9% naar 14% tussen 2010 en 2013). Waarbij onderscheid gemaakt moet worden tussen short-stay en long-stay. Mensen die zich voor langere tijd in Nederland willen vestigen laten zich registreren. De cijfers zijn vastgesteld op basis van registratie in GBA. Het zijn vooral de arbeidsmigranten die zich hier voor een korte periode vestigen die overlast veroorzaken, mede doordat ze met te veel in gehorige kleine portiekwoningen gehuisvest worden. Deze mensen staan niet geregistreerd in het GBA. Als mensen korter dan 4 maanden in Nederland verblijven zijn ze hiervan vrijgesteld. Het vermoeden bestaat dat het werkelijke cijfer 3 á 4 maal hoger ligt. Aan het beschikbaar stellen van betere huisvesting van mensen uit Midden en Oost-Europa die hier maar kort verblijven en spreiding over de regio wordt gewerkt.

Vertrek en vestiging afgeronde percentages bevolking

Demografie , 2010-2012 - Buurt: Carnisse

	2010	2011	2012
Vertrek uit	10%	10%	11% (1.180)
Vestiging in	12%	12%	10% (1.133)

Demografie , 2010-2012 - Buurt: Tarwewijk

	2010	2011	2012
Vertrek uit	11%	10%	11% (1.391)
Vestiging in	13%	12%	12% (1.447)

Demografie , 2010-2012 - Buurt: Oud Charlois

	2010	2011	2012
Vertrek uit	7%	7%	7% (950)
Vestiging in	7%	8%	8% (1.004)

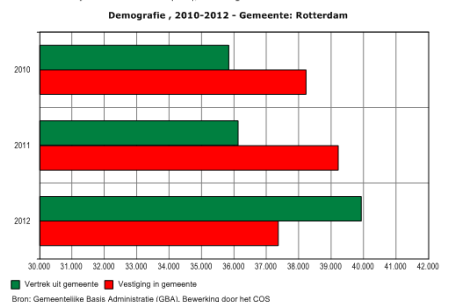
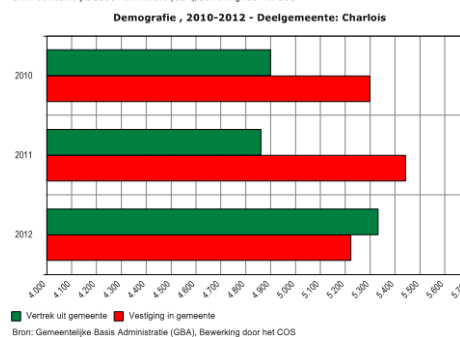
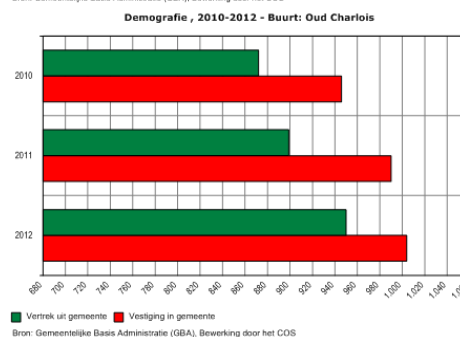
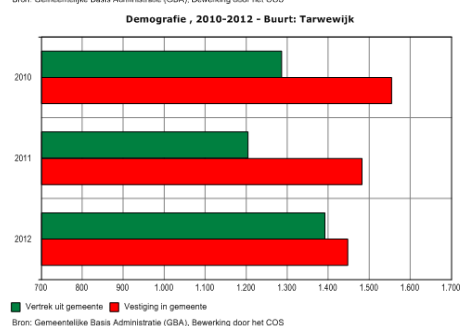
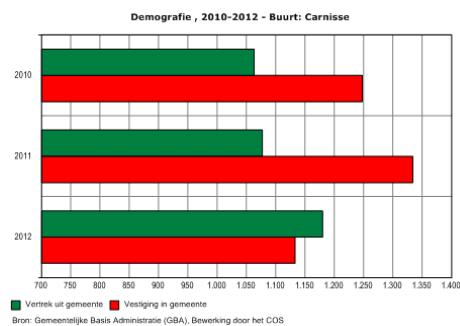
Demografie , 2010-2012 - Deelgemeente: Charlois

	2010	2011	2012
Vertrek uit	8%	7,5%	8% (5.332)
Vestiging in	8%	8,5%	8% (5.222)

Demografie , 2010-2012 - Gemeente: Rotterdam

	2010	2011	2012
Vertrek uit gemeente	6%	6%	6,5% (39.922)
Vestiging in gemeente	6%	6%	6% (37.362)

Ontwikkeling 2010-2012

Etniciteit overige Europese Unie

2010-2013 - Buurt: Carnisse

Tijdreeks 1992-2013, Ov. Europese Unie	
2010	10% (1.115)
2011	12% (1.331)
2012	14% (1.589)
2013	16% (1.748)

2010-2013 - Buurt: Tarwewijk

Tijdreeks 1992-2013, Ov. Europese Unie	
2010	9% (1.146)
2011	12% (1.424)
2012	13,5% (1.660)
2013	14% (1.752)

2010-2013 - Buurt: Oud Charlois

Tijdreeks 1992-2013, Ov. Europese Unie	
2010	7% (907)
2011	8% (1.084)
2012	9% (1.216)
2013	10% (1.292)

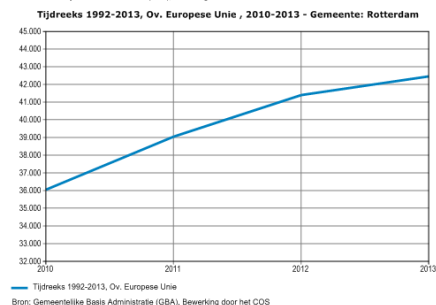
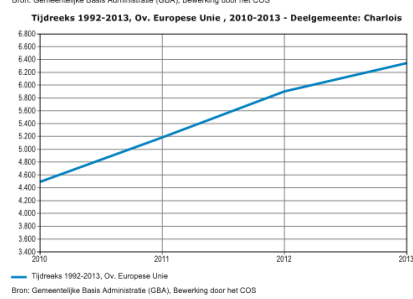
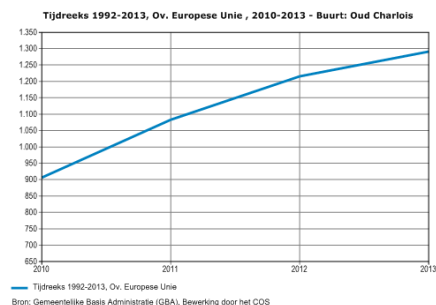
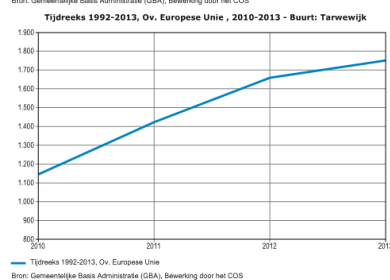
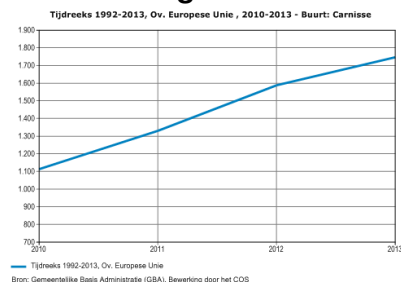
2010-2013 - Deelgemeente: Charlois

Tijdreeks 1992-2013, Ov. Europese Unie	
2010	7% (4.494)
2011	8% (5.190)
2012	9% (5.906)
2013	10% (6.350)

2010-2013 - Gemeente: Rotterdam

Tijdreeks 1992-2013, Ov. Europese Unie	
2010	6% (36.069)
2011	6% (39.057)
2012	7% (41.404)
2013	7% (42.471)

Ontwikkeling 2010-2013

Talentontwikkeling

In de wijken Tarwewijk en Carnisse is de Children's Zone uitgerold. Alle basisscholen in deze twee wijken doen mee. Eind 2013 wordt de Children's Zone uitgerold naar Oud-Charlois.

In de tweede helft van 2012 is gestart met het Sociaal Wijkteam Charlois Noord in de wijken Carnisse en Tarwewijk. Het doel van het Sociaal Wijkteam is de zorgstructuur voor kinderen en gezinnen vanuit de vindplaats basisscholen in Charlois te versterken en de basisscholen zoveel mogelijk te ontzorgen met een frontlijnwerkwijze. De inzet van het Sociaal Wijkteam is het bieden van vroegtijdige zorg om erger te voorkomen. Het Sociaal Wijkteam bestaat uit medewerkers van: De Vraagwijzer, Zichtbare Schakels, Centrum voor Jeugd en Gezin, het Sociaal Team (vanuit het cluster MO van de gemeente Rotterdam) en de welzijnsinstellingen die werkzaam zijn in de wijken. De deelnemers aan het wijkteam zijn interventiespecialisten die vanuit een brede generalistische optiek de problematiek van een gezin in kaart brengen. Vervolgens treedt een van deze interventiespecialisten op als regisseur van het gezin. In 2013 wordt het Sociaal Wijkteam Charlois Noord uitgebreid met de wijk Oud-Charlois.

Kinderen in beeld

Het kinddossier en de daarbij horende aanpak is uitgerold. Het CJG roept 0- tot 19-jarigen op om langs te komen. Voor aandachtskinderen heeft CJG een extra aanbod in de vorm van contactmomenten, huisbezoeken, onderzoek op indicatie en/of zorgcoördinatie. Hierdoor heeft het CJG een goed beeld van hoe het gaat met de 0-19 jarigen in Charlois. Van de 0-4 jarige is 98,8% in beeld en van de 4-18 jarige 93,3% en in klas 1 VO 84%. In Charlois zijn 658 van de 666 0-4 jarigen in beeld.

Schuldhulpverlening

Vanaf 1 juli 2013 is de KBR (Krediet Bank Rotterdam) een dag per week aanwezig op de Vraagwijzer. MW, SRR, KBR, VW werken hier integraal samen om mensen met schulden te helpen. Het aantal cliënten in Charlois Noord loopt op. Per week worden 30 mensen doorgeleid naar schuldhulpverlening door de KBR.

Taalbeheersing

Gratis inburgeringstrajecten bestaan niet meer en het aanbod van taallessen is door bezuinigingen flink teruggebracht. Professioneel taalaanbod wordt steeds vaker alleen tegen betaling en buiten de wijk aangeboden. Dit zijn twee drempels, die het voor de bewoners uit de focuswijken steeds lastiger maken, terwijl daar de problemen met de beheersing van de Nederlandse taal het grootst zijn. Vanuit de overheid worden allerlei creatieve manieren aangewend om met behulp van vrijwilligers het ontstane gat te dichten. Dit aanbod blijft echter beperkt. Actuele cijfers over de taalbeheersing van de inwoners van de focuswijken komen eind dit jaar beschikbaar. De hoge instroom van nieuwkomers met name uit Midden en Oost Europa en de geluiden uit de wijk geven aan dat de situatie zorgelijk is.

Bewegen

Het doel was om in 2015 op alle scholen aan de slag te gaan met de Schoolsport Beweging. Van de 11 scholen doen inmiddels 9 scholen mee. Het aantal deelnemers blijft nog achter, maar neemt gestaag toe. In de afgelopen periode is schoolsport uitgebreid naar 2 scholen, daarnaast heeft 1 school aangegeven met schoolsport aan de slag te zullen gaan. Tarwewijk blijft **nog** achter door het ontbreken van een goede gymzaal. Naar verwachting zal in 2014 een nieuwe gymzaal gerealiseerd worden.

Schooluitval

Op het gebied van schooluitval gaat het langzaam de goede kant op. Vanuit het stedelijke programma Aanval op Uitval is hier flink op ingezet. In grote lijnen zien we de schooluitval en het aantal vroegtijdig schoolverlaters licht dalen. Zie de tabellen op de volgende 2 pagina's.

Voortijdig schoolverlaters

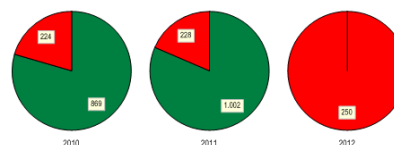
(3^e cirkel is rood omdat aantallen leerlingen ontbreken)

Onderwijs , 2010-2012 - Buurt: Carnisse

	2010	2011	2012
Leerlingen Rotterdamse scholen	869	1.002	-
Onderwijspositie, Voortijdig Schoolverlaters	224 (25,7%)	228 (22,7)	250

Ontwikkeling 2010-2012

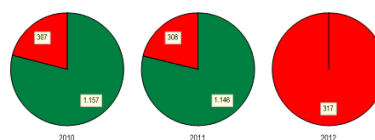
Onderwijs , 2010-2012 - Buurt: Carnisse

■ Leerlingen Rotterdamse scholen ■ Onderwijspositie, Voortijdig Schoolverlaters
Bronnen: MO voorheen Jeugd, Onderwijs en Samenleving (JOS), Bewerking door het COS, Dienst Uitvoering Onderwijs, Bewerking door het COS

Onderwijs , 2010-2012 - Buurt: Tarwewijk

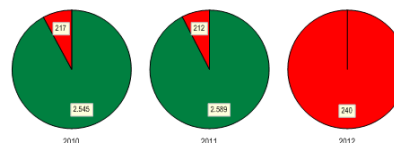
	2010	2011	2012
Leerlingen Rotterdamse scholen	1.157	1.146	-
Onderwijspositie, Voortijdig Schoolverlaters	307 (26,5%)	308 (26,8)	317

■ Leerlingen Rotterdamse scholen ■ Onderwijspositie, Voortijdig Schoolverlaters
Bronnen: MO voorheen Jeugd, Onderwijs en Samenleving (JOS), Bewerking door het COS, Dienst Uitvoering Onderwijs, Bewerking door het COS

Onderwijs , 2010-2012 - Buurt: Oud Charlois

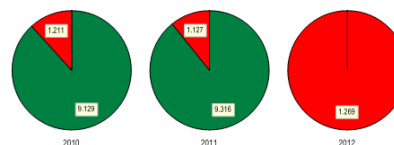
	2010	2011	2012
Leerlingen Rotterdamse scholen	2.545	2.589	-
Onderwijspositie, Voortijdig Schoolverlaters	217 (8,5%)	212 (8%)	240

■ Leerlingen Rotterdamse scholen ■ Onderwijspositie, Voortijdig Schoolverlaters
Bronnen: MO voorheen Jeugd, Onderwijs en Samenleving (JOS), Bewerking door het COS, Dienst Uitvoering Onderwijs, Bewerking door het COS

Onderwijs , 2010-2012 - Deelgemeente: Charlois

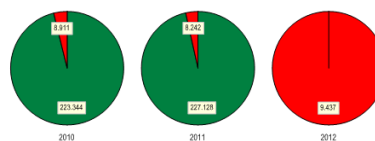
	2010	2011	2012
Leerlingen Rotterdamse scholen	9.129	9.316	-
Onderwijspositie, Voortijdig Schoolverlaters	1.211 (13%)	1.127 (12%)	1.269

■ Leerlingen Rotterdamse scholen ■ Onderwijspositie, Voortijdig Schoolverlaters
Bronnen: MO voorheen Jeugd, Onderwijs en Samenleving (JOS), Bewerking door het COS, Dienst Uitvoering Onderwijs, Bewerking door het COS

Onderwijs , 2010-2012 - Gemeente: Rotterdam

	2010	2011	2012
Leerlingen Rotterdamse scholen	223.344	227.128	-
Onderwijspositie, Voortijdig Schoolverlaters	8.911 (3,9%)	8.242 (3,6%)	9.437

■ Leerlingen Rotterdamse scholen ■ Onderwijspositie, Voortijdig Schoolverlaters
Bronnen: MO voorheen Jeugd, Onderwijs en Samenleving (JOS), Bewerking door het COS, Dienst Uitvoering Onderwijs, Bewerking door het COS

Absoluut verzuim

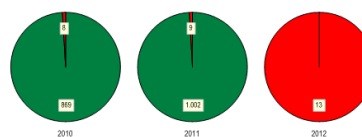
(3^e cirkel is rood omdat aantallen leerlingen ontbreken)

Onderwijs , 2010-2012 - Buurt: Carnisse

	2010	2011	2012
Leerlingen Rotterdamse scholen	869	1.002	-
Absoluut verzuimers	8 (0,9%)	9 (0,89%)	13

Ontwikkeling 2010-2012

Onderwijs , 2010-2012 - Buurt: Carnisse

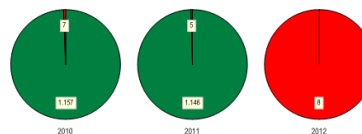

■ Leerlingen Rotterdamse scholen ■ Onderwijspositie, Absoluut verzuimers
Bronnen: MO voorheen Jeugd, Onderwijs en Samenleving (JOS), Bewerking door het COS, Dienst Uitvoering Onderwijs, Bewerking door het COS

Onderwijs , 2010-2012 - Buurt: Tarwewijk

	2010	2011	2012
Leerlingen Rotterdamse scholen	1.157	1.146	-
Absoluut verzuimers	7 (0,6%)	5 (0,4%)	8

Onderwijs , 2010-2012 - Buurt: Tarwewijk

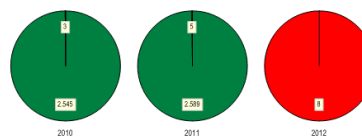

■ Leerlingen Rotterdamse scholen ■ Onderwijspositie, Absoluut verzuimers
Bronnen: MO voorheen Jeugd, Onderwijs en Samenleving (JOS), Bewerking door het COS, Dienst Uitvoering Onderwijs, Bewerking door het COS

Onderwijs , 2010-2012 - Buurt: Oud Charlois

	2010	2011	2012
Leerlingen Rotterdamse scholen	2.545	2.589	-
Absoluut verzuimers	3 (0,1%)	5 (0,19%)	8

Onderwijs , 2010-2012 - Buurt: Oud Charlois

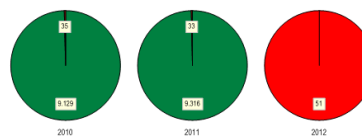

■ Leerlingen Rotterdamse scholen ■ Onderwijspositie, Absoluut verzuimers
Bronnen: MO voorheen Jeugd, Onderwijs en Samenleving (JOS), Bewerking door het COS, Dienst Uitvoering Onderwijs, Bewerking door het COS

Onderwijs , 2010-2012 - Deelgemeente: Charlois

	2010	2011	2012
Leerlingen Rotterdamse scholen	9.129	9.316	-
Absoluut verzuimers	35 (0,3%)	33 (0,3%)	51

Onderwijs , 2010-2012 - Deelgemeente: Charlois

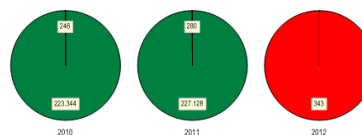

■ Leerlingen Rotterdamse scholen ■ Onderwijspositie, Absoluut verzuimers
Bronnen: MO voorheen Jeugd, Onderwijs en Samenleving (JOS), Bewerking door het COS, Dienst Uitvoering Onderwijs, Bewerking door het COS

Onderwijs , 2010-2012 - Gemeente: Rotterdam

	2010	2011	2012
Leerlingen Rotterdamse scholen	223.344	227.128	-
Absoluut verzuimers	246(0,1%)	280(0,1%)	343

Onderwijs , 2010-2012 - Gemeente: Rotterdam

■ Leerlingen Rotterdamse scholen ■ Onderwijspositie, Absoluut verzuimers
Bronnen: MO voorheen Jeugd, Onderwijs en Samenleving (JOS), Bewerking door het COS, Dienst Uitvoering Onderwijs, Bewerking door het COS

Economie en arbeidsmarkt

Uitkeringsgerechtigden

Het terugbrengen van het aantal uitkeringsgerechtigden is niet gelukt vanwege de economische recessie. De situatie verschilt per wijk (zie volgende pagina). Gemiddeld bedraagt de stijging van het aantal uitkeringsgerechtigden in Charlois 2% tegen een stedelijk percentage van 11%. Dus de stijging is in Charlois lager dan in Rotterdam! Uit de grafieken op de volgende pagina blijkt dat de inspanningen in Tarwewijk, waarbij alle uitkeringsgerechtigden zijn bezocht en een programma op maat hebben gekregen, zijn vruchten afwerpt.

Ondernemen

De ondernemers in de deelgemeente maken zich zorgen over de uitstraling van de leegstaande panden in de winkelgebieden. Bedrijven hebben het zwaar, toch blijven ondernemers elkaar aanspreken op de uitstraling van de winkelpanden. Voor Oud Charlois en Carnisse geldt dat er veel leegstand is. Met beperkte middelen, zoals de inzet van een winkelstraatmanager en in overleg met pandeigenaren probeert de deelgemeente leegstand zoveel mogelijk tegen te gaan. Op de Dordtselaan worden geen inspanningen gedaan om het winkelaanbod uit te breiden, dit om leegstand te voorkomen.

Om winkelgebieden aantrekkelijk te maken voor ondernemers en bezoekers wordt via het Keurmerk Veilig Ondernemen gewerkt aan de veiligheid van de winkels en de omgeving

Winkelgebied	Gestart KVO	1 ^{ste} KVO-audit positief afgerond	2 ^e KVO-audit positief afgerond	Volgende audit
Charloise-Poort	2009	2011	2013	2015
Oud-Charlois en Carnisse	2010	2011		2013
Dordtselaan	2011	Inspanningen gestopt		

Uitkeringsgerechtigden

2013 - Buurt: Carnisse

2010	508
2011	567
2012	554
2013	581

2013 - Buurt: Tarwewijk

2010	919
2011	1.030
2012	790
2013	758

2013 - Buurt: Oud Charlois

2010	904
2011	987
2012	975
2013	1.007

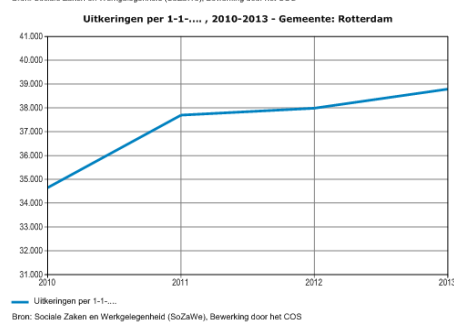
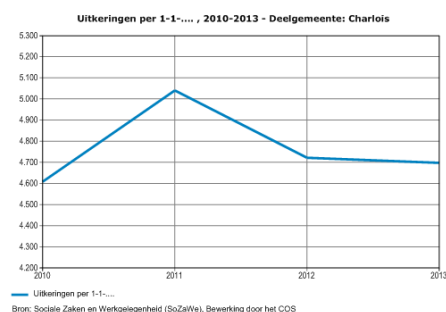
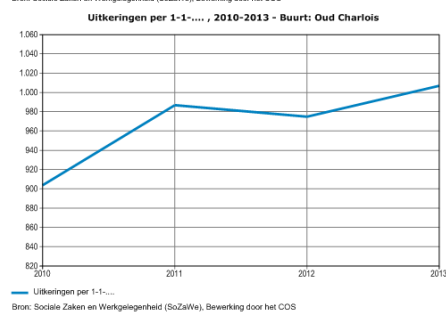
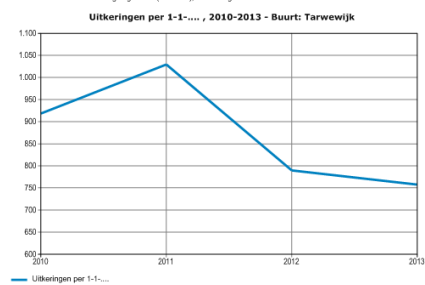
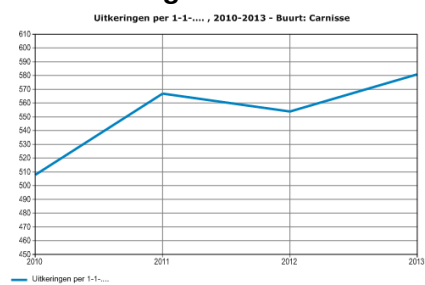
2013 - Deelgemeente: Charlois

2010	4.609
2011	5.042
2012	4.723
2013	4.698

2013- Gemeente Rotterdam

2010	34.661
2011	37.708
2012	37.994
2013	38.796

Ontwikkeling 2010-2013

Hoe verder?

Particuliere voorraad

De woningvoorraad in de focuswijken bestaat voor een groot deel uit kleine (kleiner dan 75 vierkante meter) verouderde en goedkope (WOZ-waarde lager dan € 130.000) portiekwoningen zonder lift (81% van de woningen in Carnisse, 47% in Tarwewijk en 45% in Oud-Charlois). Een groot deel van deze woningen vertoont achterstallig onderhoud en is in particulier bezit. Om meer mensen met midden- en hoge inkomens aan te trekken en te behouden, is het noodzakelijk het woningaanbod aan te pakken. Hiervoor zijn extra financiële middelen noodzakelijk. Het Rijk heeft 23 miljoen per jaar voor de woningverbetering op Zuid toegezegd. Voor de aanpak van alle 35.000 woningen binnen het Nationaal Programma Rotterdam Zuid is een jaarlijkse financiële injectie van 50 miljoen nodig. Inspanningen om de benodigde extra financiële middelen te vinden worden voortgezet. Een lastige opgave in tijden van crisis.

Overige wijken in Charlois

De voortgang van de vernieuwing in Zuidwijk en Pendrecht verloopt niet vlekkeloos. De projecten van Vestia liggen, behalve het renovatieproject de Lo's, geheel stil en daarmee ook de voortgang in Zuidwijk. In Pendrecht pakt Woonstad wel door in het project Tuin op het Zuiden, maar de verdere vernieuwing van Pendrecht-Zuid is naar achteren geschoven.

Basis op orde (buitenruimte)

Vanwege verminderde budgetten bij de (deel)gemeenten, wordt het steeds moeilijker om **het** schoon- en heelniveau van de buitenruimte op orde te houden en te handhaven op overtredingen van bewoners. Tot dusver staan de reguliere inspanningen op het gebied van schoon en heel niet in de DIN-bomen. Maar als de situatie niet verbetert, wordt het noodzakelijk ze toe te voegen. Het gaat dan niet meer om basis op orde maar om het herstellen van de basis.

Koffieshops

De deelgemeente beschikt over een behoorlijk aantal koffieshops. Daarbij vormt vooral de clustering van drie koffieshops rond scholen in Carnisse een probleem. Vanaf 2014 worden de openingstijden ingeperkt, daarnaast wordt via dossieropbouw gewerkt aan de sluiting van één van de drie koffieshops.

Legale huisvesting en uitzendbureaus voor short-stay Midden- en Oost-Europeanen

Momenteel krijgt de problematiek rond Midden- en Oost-Europeanen veel aandacht. Aan het opzetten van legale huisvesting wordt gewerkt. Daarnaast zijn legale uitzendbureaus bezig hun aanbod uit te breiden naar deze doelgroep en wordt gewerkt aan de registratie van mensen die korter dan 4 maanden in Nederland verblijven, zodat het duidelijk wordt om hoeveel mensen het gaat. Daarbij is het van belang om het scholings- en taalaanbod voor diegene die zich hier voor langere tijd vestigen op orde te brengen. Zie ook hieronder.

Taal

Het is belangrijk dat nieuwkomers de taal leren in verband met hun kansen in het onderwijs en op de arbeidsmarkt. In Carnisse geeft 22% van de inwoners en in Tarwewijk geeft 25% van de inwoners aan de Nederlandse taal niet goed te spreken. Door bezuinigingen op de inburgering en het taalaanbod hebben steeds minder bewoners toegang tot taallessen. Dit terwijl het beheersen van de taal de belangrijkste stap is bij het vergroten van de kansen binnen het onderwijs en op de arbeidsmarkt.

Werk en inkomen

Uit de cijfers over het aantal uitkeringsgerechtigden in Tarwewijk blijkt dat het loont om uitkeringsgerechtigden individueel te benaderen en te begeleiden naar werk. In Oud-Charlois wordt hier onder de naam Maatschappelijke Inspanning mee gestart. Alle uitkeringsgerechtigden worden benaderd voor een gesprek en begeleid naar werk of vrijwilligerswerk. Een uitkering is niet langer

vrijblijvend. Als mensen geen werk vinden, wordt van hen verwacht dat ze 20 uur per week vrijwilligerswerk verrichten. Op lokaal niveau worden vrijwilligersmarkten georganiseerd om hen hierbij te helpen.

Programma 2014-2018

Op basis van het Wijkprofiel en ervaring van de afgelopen jaren worden de DIN-bomen bijgesteld en aangescherpt. Daarbij worden actuele ontwikkelingen meegenomen en wordt het aantal inspanningen teruggebracht. Door meer te focussen en het aantal inspanningen te beperken, kan beter gestuurd worden op uitvoering en resultaat.

Cijfers	Tarwewijk	Carnisse	Oud-Charlois	Deelgemeente	Stad
Aantal inwoners 2012	12.223	10.878	13.006	64.569	616.456
Percentage 0 t/m 23	34%	28,6%	30,1%	29,5%	
Één-ouder huishouden 2012	13%	10%	11%	12%	10%
Gemiddeld besteedbaar inkomen (2010)	€17.300	€ 18.200	€ 19.000	€ 20.400	€ 21.700
Huishoudens met laag inkomen (2010)	68% (3.690)	60% (3380)	59% (3.600)	62% (19.170)	51% (144.000)
Huishoudens met een hoog inkomen (2010)	5% (250)	6% (340)	9% (540)	7% (2.180)	16% (44.040)
Bewoners met een inkomen uit arbeid (23 T/M 64 JAAR) 2009	63%	72%	66%	66%	68%
Startgekwalificeerden (17 t/m22 jaar (2012)	38%	38%	39%	37%	47%
VSV-er (17 t/m 22 jaar) 2012	26% (317)	28% (250)	23% (240)	25% (1.269)	18% (9.437)
Structureel verzuim 12 t/m 16 jaar (2012)	1% (8)	3% (13)	1% (8)	2% (51)	1% (343)
Jongeren 3^e en 4^e leerjaar havo/vwo 2012	28% (66)	31% (25)	34% (90)	31% (357)	36% (4.429)
Jongeren met een WWB/WIJ (18 t/m 22 jaar) 2012	3% (35)	3% (25)	4% (32)	3% (158)	3% (1.149)
Citoscore	528	532	532		532
Basisschoolleerlingen zonder leergewicht 2011/2012	52%	78%	65%	63%	71%
Niet werkende werkzoekende (23 t/m 64 jaar) 2012	10% (742)	9% (669)	10% (830)	12% (4.442)	9% (34.206)
Bewoners met een WWB (23 t/m 64 jaar) (2012)	10% (742)	7% (516)	12% (934)	12% (4.495)	10% (36.121)
Huishoudens met een inkomen onder 110% sociaal minimum (2010)	28% (1.450)	17% (940)	23% (1.330)	23% (6.850)	20% (54.920)
Kinderen uit huishoudens onder 110% sociaal minimum 2010	32% (760)	23% (400)	28% (690)	29% (3.390)	22% (24.910)
Korte woonduur 2012	12%	12%	10%	10%	9%
Koopwoningen	29%	47%	36%	31%	34%
Kwetsbare voorraad Sociale huurwoningen 2010	55%	81%	50%		
	30%	13%	37%		